

selskab ret til at benytte et af ham frembragt værk til filmatisering, er principielt ikke afskåret fra at tage forbehold med hensyn til retten til at vise filmen og i det hele gøre den tilgængelig for almenheden. Når et sådant forbehold ikke er taget, bør producenten på den anden side kunne regne med, at der ved aftalen også er overdraget ham ret til at gøre filmværket tilgængeligt for almenheden. Dette stemmer også med den på dette område herskende kutyme, når man ser bort fra musikværker.

I betragtning af den betydning det har for filmproducenten, at der hersker fuld klarhed over retsforholdene allerede ved de forskellige aftalers indgåelse, har man fundet, at der i loven bør optages en fortolkningsbestemmelse i den ovenfor angivne retning. Reglen går nærmere ud på, at en filmatiseringsaftale, når ikke andet er aftalt, giver erhververen ret til at gøre værket tilgængelig for almenheden ved hjælp af filmen. For optagelsen af en sådan bestemmelse taler hensynet til den store indsats af kapital og arbejde, der kræves af producenten.

Det må forekomme umiddelbart indlysende, at filmselskabet, når ikke anden aftale foreligger, opnår ret til at vise den færdige film i biograferne. Lidt mere tvivlsomt kan det måske være om selskabets ret også bør omfatte filmens fremvisning i fjernsyn. Under hensyn til udviklingen på fjernsynsområdet synes det imidlertid naturligt, at også retten til forevisning heri anses for overført til filmselskabet, medmindre andet kan anses for aftalt mellem selskabet og vedkommende ophavsmand. I overensstemmelse hermed er § 42 formuleret således, at forholdet omfattes af bestemmelsen.

Den aftale, som medfører, at reglen i § 42 ikke kan bringes i anvendelse, behøver ikke at være udtrykkelig formuleret. Selv om et udtrykkelig forbehold ikke er taget, kan det af omstændighederne ved aftalens indgåelse fremgå, at meningen ikke har været, at selskabet skulle opnå ret til filmens offentlige fremførelse eller til dens fremførelse på anden måde end ved forevisning i biograferne.

Med hensyn til filmmusik ville bestemmelsen antagelig ikke få praktisk betydning på grund af den gældende ordning med hensyn til opkrævningen af afgifter for sådan musik. Komponisterne lader sig i almindelighed med hensyn til deres såkaldte „mekaniske rettigheder“ repræsentere af A/S Nordisk Copyright Bureau, der opkræver honoraret for selve filmoptagelsen hos producenten. Retten til fremførelsen af musikken varetages af „Koda“, der opkræver afgiften herfor hos biograferne. For ikke at vanskeliggøre opretholdelsen af denne ordning i fremtiden er

det fastsat, at bestemmelsen i § 42 ikke skal omfatte musikværker.

§ 42 gælder både for de værker, der foreligger forud for indspilningen, og for det skabende arbejde, der bliver til som led i selve indspilningen.

Reglen kan som anført fraviges ved aftale.

Kapitel IV.

Ophavsrettens gyldighedstid.

Til § 43.

Bestemmelsen, hvorved beskyttelsestiden fastsættes til 50 år regnet fra udgangen af ophavsmandens dødsår, svarer til lov 1933, § 21, stk. 1 og 2, 1. pkt. Den i § 21, stk. 2, 2. pkt. givne regel om, at der, hvis værket er offentliggjort, kun skal tages hensyn til de forfattere, der er navngivet på det udgivne værk eller ved dettes offentlige opførelse eller udførelse, har man ikke fundet det nødvendigt at optage i lovforslaget.

Efter 50 års-fristens udløb kan enhver gengive eller offentliggøre værket, jfr. dog reglen i § 53, men ingen kan ved at råde over det, erhverve nogen eneret til værket.

Er der flere bidragydere til et værk, uden at det er et fællesværk, jfr. § 6, må varighedstiden for hvert af bidragene beregnes for sig i forhold til vedkommende ophavsmands dødsår. For den eventuelle ophavsret til samleværket som helhed, jfr. § 5, gælder det, at fristen regnes fra udgiverens dødsår.

Det bemærkes, at en beskyttelsestid på mindst 50 år efter ophavsmandens død ved revisionen af Bernerkonventionen i 1948 er gjort obligatorisk for alle medlemmer af Bernerunionen.

Til § 44.

Stk. 1. En forfatter kan, som det fremgår af § 7, opnå ophavsret til sit værk, selvom det publiceres anonymt eller under pseudonym. Såfremt værket offentliggøres, uden at ophavsmanden er angivet med sit navn eller sit alment kendte pseudonym eller mærke, kan reglen i § 43, hvorefter beskyttelsesperioden regnes fra ophavsmandens død, imidlertid ikke anvendes. I sådanne tilfælde bør perioden i stedet beregnes med udgangspunkt i det år, da værket blev offentliggjort. En bestemmelse af dette indhold er optaget i § 44, stk. 1.

Lov 1933 har i § 22 en tilsvarende særrregel om anonyme og pseudonyme værker. Nyt i forhold til gældende lov er det dog, at en offentliggørelse under ophavsmandens alment kendte pseudonym eller mærke efter lovforslaget skal bevirke, at værket i henseende til beskyttelsens varighed ligestilles